

Xuquuqda Isku-dhafan ee Federaalka iyo Gobolka

LOOGU TALAGALAY DEGGANAYAASHA KU JIRA XARUMAHA KALKAALISADA AMA XARUMAHA KALKAALISADA XIRFADDA LEH EE SHAHAADO KA HAYSTA MEDICARE/MEDICAID

Dhammaan deganayaasha xarumaha daryeelka muddada dheer waxay leeyihiin xuquuq ay dammaanad qaadeen sharciyada Federaalka iyo Gobolka. Xuquuqahani waxay ku jiraan sharciyada Federaalka iyo Gobolka waxayna khuseeyaan deganayaasha xarumaha ay ansixiyeen barnaamijyada Medicaid ama Medicare.

Xuquuq gaar ah ayaa kaliya ku jirta sharciga Minnesota. Xuquuqdan waxaa lagu soo bandhigay qoraal foorarsan. Dhammaan xuquuqaha kale waxay ku jiraan sharciga Federaalka waxayna khuseeyaan degganayaasha xarumaha shahaado ka haysta Medicaid ama Medicare. Haddii xuquuqdaada ku jirta sharciga Minnesota ay la mid tahay xuquuqdaada ku jirta sharciga Federaalka, xuquuqda Federaalka ayaa la soo bandhigay.

Ilaaliye kasta ama mas'uul sharci ah oo degane leeyahay, ama haddii aysan jirin, qof danaynaya, wuxuu codsan karaa in la dhaqan geliyo xuquuqdan isagoo matalaya deganaha.

Ma jirto xarun¹ ku qasbi karta degane inuu ka tanaasulo xuquuqahan si uu ugu biiro ama u sii joogo xarunta.

Xuquuqda Deganaha

Qofka deeganka ah wuxuu xaq u leeyahay nolol sharaf leh, go'aan qaadasho madax-bannaan, iyo isgaarsiin iyo helitaan dadka iyo adeegyada gudaha iyo dibadda xarunta:

1. Xaruntu waa inay ula dhaqantaa degane kasta si ixtiraam iyo sharaf leh, isla markaana ku daryeeshaa hab iyo deegaan kor u qaadaya ama ilaalinaya tayada noloshiisa, iyadoo la aqoonsanayo gaar ahaanshaha degane kasta. Xaruntu waa inay ilaalisaa oo kor u qaaddaa xuquuqda deganaha.
2. Xaruntu waa inay bixisaa helitaan siman oo daryeel tayo leh, iyadoon loo eegin ogaanshaha cudurka, darnaanta xaaladda, ama ilaha lacag bixinta. Xaruntu waa inay dejisaa oo ay ilaalisaa siyaasado iyo habraacyo isku mid ah oo ku saabsan wareejinta, ka saarista, iyo bixinta adeegyada sida ku cad qorshaha gobolka dhammaan deganayaasha iyadoon loo eegin ilaha lacag bixinta.

Adeegga Jawaabta

Deganayaashu waxay xaq u leeyihiin jawaab degdeg ah oo macquul ah su'aalhooda iyo codsiyadooda.

Joogteynta daryeelka

Deganayaashu waxay xaq u leeyihiin in si joogto ah oo macquul ah loogu daryeelo, iyadoo shaqaalaha si joogto ah loogu qoondeeyo sida uu xeerka xaruntu oggolaanayo.

¹ Dukumeentigan, erayga "xarun" wuxuu loola jeedaa guriga kalkaalinta, guriga daryeelka hoyga, xarun kalkaalin xirfad leh oo la ansixiyay (SNF), ama xarun kalkaalin oo la ansixiyay (NF).

Ku dhaqanka Xuquuqda

Degganuhu wuxuu xaq u leeyahay inuu ku dhaqmo xuquuqdiisa sida deggane xarunta iyo sida muwaadin ama deggane Mareykanka.

1. Xaruntu waa inay hubisaa in degganuhu ku dhaqmi karo xuquuqdiisa iyadoo aan la faragelin, la qasbin, la takoorin, ama laga aargudan.
2. Degganuhu wuxuu xaq u leeyahay inuu ka madax bannaan yahay faragelin, qas, takoor, iyo aargudasho marka uu ku dhaqanayo xuquuqdiisa, isla markaana uu taageero ka helo xarunta.
3. Xaaladda qofka deegaanka ah oo aan maxkamad gobolku ku xukumin in aanu awood u lahayn, degganuhu waxa uu xaq u leeyahay in uu magacaabo wakiil, si waafaqsan sharciga gobolka iyo wakiil kasta oo sharci ah oo loo qoondeeyey in uu isticmaalo xuquuqda degganaha ilaa xadka uu dhigayo sharciga Gobolka. Lamaanaha isku jinsiga ah ee deggane waa in la siiyo daryeel la mid ah kan lamaanaha jinsiga ka soo horjeeda haddii guurkaasi uu sharci ka ahaa goobta lagu qabtay.
 - a. Wakiilka degganaha wuxuu xaq u leeyahay inuu ku dhaqmo xuquuqda degganaha ilaa inta xuquuqdaas loo xilsaaray.
 - b. Qofka deeganka ah wuxuu sii haystaa xuquuqda uu ku dhaqmo xuquuqda aan loo xilsaarin wakiilka, oo ay ku jirto xaqa uu ku laaban karo xilsaaridda xuquuqda, marka laga reebo xaddidaadaha sharciga gobolka.
4. Xaruntu waa inay u qaadata go'aannada wakiilka degganaha sidii go'aannada degganaha ilaa inta maxkamaddu amarto ama degganuhu xilsaaro.
5. Xaruntu ma siin karto wakiilka degganaha xaqa uu go'aanno uga gaari karo magaca degganaha ka baxsan inta maxkamaddu amarto ama degganuhu xilsaaro.
6. Haddii xaruntu leedahay sabab ay ku rumeysato in wakiilka degganaha uu go'aanno ama tallaabooyin qaadayo oo aan dan u ahayn degganaha, xaruntu waa inay ka warbixiso arrintaas.
7. Haddii deggane maxkamad sharci leh ku xukunto inuu yahay mid aan karti lahayn, xuquuqdiisa waxay u wareegayaan wakiilka degganaha ee sharciga gobolka ku magacaabay inuu ku matalo. Wakiilka degganaha ee maxkamaddu magacowday wuxuu ku dhaqmaa xuquuqda degganaha ilaa inta maxkamad sharci leh ay u aragto lagama maarmaan.
 - a. Haddii wakiilka degganaha awooddiisa go'aan qaadasho ay xaddido sharciga gobolka ama maxkamaddu, degganuhu wuxuu sii haystaa xaqa uu go'aanno uga gaari karo meel ka baxsan awoodda wakiilka.
 - b. Rabitaanka iyo doorbidka degganaha waa in la tixgeliyaa marka wakiilku ku dhaqayo xuquuqda.
 - c. Ilaa inta suurtagal ah, degganaha waa in la siiyo fursado uu kaga qayb qaato habka qorsheynta daryeelka.

Qorsheynta iyo Hirgelinta Daryeelka

Degganuhu wuxuu xaq u leeyahay in lagu wargeliyo oo uu ka qayb qaato daawayntiisa, oo ay ku jiraan:

COMBINED FEDERAL AND STATE BILL OF RIGHTS

1. Xuquuqda lagu wargelinayo si buuxda oo luqad uu fahmi karo ku saabsan xaaladdiisa caafimaad oo dhan, oo ay ku jirto xaaladdiisa caafimaad.
2. Xuquuqda ka qayb qaadashada horumarinta iyo hirgelinta qorshaha daryeelka ee ku wajahan shakhsiga, oo ay ku jiraan:
 - a. Xuquuqda ka qayb qaadashada habka qorsheynta, oo ay ku jirto xaqa lagu aqoonsanayo shaqsiyaadka ama doorka lagu darayo habka qorsheynta, xaqa codsiga kulamada iyo xaqa codsiga dib-u-eegista qorshaha daryeelka shakhsiga.
 - b. Xuquuqda ka qayb qaadashada dejinta yoolalka iyo natiijooyinka la filayo ee daryeelka, nooca, qaddarka, soo noqnoqoshada, iyo muddada daryeelka, iyo arrimo kale oo la xiriira waxtarka qorshaha daryeelka.
 - c. Xuquuqda lagu wargeliyo, hore, isbeddellada ku yimaada qorshaha daryeelka.
 - d. Xuquuqda helitaanka adeegyada iyo/ama alaabta ku jirta qorshaha daryeelka.
 - e. Xuquuqda aragtida qorshaha daryeelka, oo ay ku jirto xaqa saxiixa ka dib isbeddellada waaweyn ee qorshaha daryeelka.
3. Xaruntu waa inay ku wargelisaa degganaha xuquuqda ka qayb qaadashada daawayntiisa isla markaana taageerto xuquuqdan. Habka qorsheynta waa inuu:
 - a. Fududeeyo ka mid noqoshada degganaha iyo/ama wakiilka degganaha.
 - b. Ku daro qiimeyn ku saabsan xoogga iyo baahiyaha degganaha.
 - c. Ku daro doorbidka shakhsiga iyo dhaqanka degganaha marka la horumarinayo yoolalka daryeelka.
4. Xuquuqda lagu wargeliyo, hore, daryeelka la bixinayo iyo nooca daryeel bixiyaha ama xirfadlaha bixin doona daryeelka.
5. Xuquuqda lagu wargeliyo, hore, dhakhtarka ama xirfadle kale, khataraha iyo faa'iidooyinka daryeelka la soo jeediyay, daawaynta iyo beddelkeeda ama ikhtiyaarrada daawaynta, iyo inuu doorto beddelka ama ikhtiyaarka uu doorbido.
6. Xuquuqda codsiga, diidmada, iyo/ama joojinta daawaynta, ka qayb qaadashada ama diidmada ka qayb qaadashada cilmi-baarista tijaabada ah, iyo dejinta tilmaamo hore.

Degganayaasha kartida leh waxay xaq u leeyihiin inay diidaan daawaynta. Degganayaasha diida daawaynta, daawooyinka, ama xaddidaadaha cuntada waa in lagu wargeliyaa natiijooyinka caafimaad ama nafsiyeed ee suurtagalka ah ee diidmada, iyadoo lagu diiwaangelinayo diiwaanka caafimaad ee shakhsiga. Haddii deggane aanu awoodin inuu fahmo xaaladda laakiin aan maxkamad lagu xukumin inuu yahay mid aan karti lahayn, ama marka shuruudaha sharci ay xaddidaan xaqa diidmada daawaynta, xaaladaha iyo duruufaha waa in si buuxda loogu diiwaangeliyaa diiwaanka caafimaad ee degganaha dhakhtarka daryeelka, kalkaalisada sare ee tababaran, ama kaaliyaha dhakhtarka.
7. Xuquuqda is-maamulidda daawooyinka haddii kooxda xirfadlayaasha kala duwan ay go'aamiyaan in dhaqankan uu ku habboon yahay caafimaad ahaan.
8. Waxba oo ku jira cutubkan looma fasiri karo xuquuqda degganaha ee helitaanka daawaynta caafimaad ama adeegyada caafimaad ee loo arko inaan loo baahnayn ama aan ku habboonayn caafimaad ahaan.

9. Degganayaashu waxay xaq u leeyihiin daryeel caafimaad iyo mid shakhsiyeed oo ku habboon baahiyahooda gaarka ah. *Daryeelka ku habboon ee degganayaasha wuxuu ka dhigan yahay daryeel loogu talagalay in degganayaasha lagu gaarsiiyo heerka ugu sarreeya ee shaqada jirka iyo maskaxda. Xuquuqdan waa la xaddidayaa haddii adeegga aan dib ubxineyn kheyraadka dadweynaha ama kuwa gaarka ah.*
10. Haddii degane soo gala hoyga xannaanaynta ama hoyga uu miyir daboolan yahay ama miyir beelay ama aanu awoodin inuu la xidhiidho, xaruntu waa inay samaynaysaa dadaal macquul ah (sida looga baahan yahay lambarka 11 ee hoose) si loo ogeysiiyo xubin qoyska ah ama qof uu qoraal ahaan u magacaabay bukaanku inuu la xidhiidho xaalad degdeg ah in deganaha la seexiyay xanaanada ama hoyga daryeelka. Guriga kalkaalinta ama hoyga daryeelka waa inuu u oggolaadaa xubinta qoyska inuu ka qaybqaato qorsheynta daawaynta, ilaa xaruntu ay garanayso ama ay hayso sabab ay ku rumaysato in deganuhu leeyahay dardaaran horudhac oo wax ku ool ah oo liddi ku ah ama uu ogyahay deganuhu inuu qoraal ku caddeeyey inaanay doonayn in xubin qoyska ka tirsan lagu daro qorshaynta daawaynta. Ka dib marka la wargeliyo xubinta qoyska laakiin ka hor inta aan loo oggolaan ka qayb qaadashada qorsheynta daawaynta, guriga kalkaalisada ama boarding care home waa inuu sameeyaa dadaal macquul ah oo waafaqsan dhaqanka caafimaad ee macquulka ah si loo ogaado haddii degganuhu dejiyay tilmaamo hore oo la xiriira go'aannada daryeelka caafimaadkiisa. Ujeeddooyinka cutubkan, "dadaal macquul ah" waxaa ka mid ah:
- a. Baadhista alaabta shakhsiyeed ee degganaha;
 - b. Baadhista diiwaannada caafimaad ee degganaha ee ay hayso xaruntu;
 - c. Weydiinta qofka degdegga ah ee lala xiriiray ama xubinta qoyska la wargeliyay haddii degganuhu dejiyay tilmaamo hore iyo haddii uu leeyahay dhakhtar uu caadi ahaan u tago daryeel; iyo
 - d. Weydiinta dhakhtarka uu degganuhu caadi ahaan u tago daryeel, haddii la yaqaan, haddii degganuhu dejiyay tilmaamo hore. Haddii guri kalkaalisada ama boarding care home uu wargeliyo xubinta qoyska ama qofka degdegga ah ee la magacaabay ama uu u oggolaado xubinta qoyska ka qayb qaadashada qorsheynta daawaynta sida ku cad cutubkan, xaruntu mas'uul kama aha degganaha waxyeello ku saabsan in wargelinta xubinta qoyska ama qofka degdegga ah ama ka qayb qaadashada xubinta qoyska ay ahayd mid aan habboonayn ama ay ku xadgudubtay xuquuqda asturnaanta.
11. Marka la sameynayo dadaal macquul ah si loo wargeliyo xubinta qoyska ama qofka degdegga ah ee la magacaabay, xaruntu waa inay isku daydaa inay aqoonsato xubnaha qoyska ama qofka degdegga ah ee la magacaabay iyadoo baadhaysa alaabta shakhsiyeed ee degganaha iyo diiwaannada caafimaad ee degganaha ee ay hayso xaruntu. Haddii xaruntu awoodi weydo inay wargeliso xubinta qoyska ama qofka degdegga ah ee la magacaabay 24 saacadood gudahood ka dib gelitaanka, xaruntu waa inay wargelisaa hay'adda adeegga bulshada ee degmada ama hay'adda fulinta sharciga ee deegaanka in degganaha la geliyay, isla markaana xaruntu awoodi weyday inay wargeliso xubinta qoyska ama qofka degdegga ah ee la magacaabay. Hay'adda adeegga bulshada ee degmada iyo hay'adda fulinta sharciga ee deegaanka waa inay ka caawiyaan xarunta aqoonsiga iyo wargelinta xubinta qoyska ama qofka degdegga ah ee la magacaabay. Hay'adda adeegga bulshada ee degmada ama hay'adda fulinta sharciga ee deegaanka oo ka caawisa xarunta mas'uul kama aha degganaha waxyeello ku saabsan in wargelinta xubinta qoyska ama qofka degdegga ah ama ka qayb qaadashada xubinta qoyska ay ahayd mid aan habboonayn ama ay ku xadgudubtay xuquuqda asturnaanta bukaanka.

12. Xaruntu waa inay ugu yaraan u oggolaataa hal qof taageero oo degganuhu doortay inuu si jireed ula joogo degganaha waqtiyada uu degganuhu doorto inta uu ku jiro xarunta.

Ujeedooyinka arrintan, “qof taageero oo la magacaabay” wuxuu ka dhigan yahay qof kasta oo degganuhu doorto inuu raaxo siiyo degganaha, oo ay ku jiraan laakiin aan ku koobnayn lamaanaha degganaha, saaxiib, xubinta qoyska, ama qof kale oo xiriir dhow la leh.

Xaruntu waxay xaddidi kartaa ama mamnuuci kartaa joogitaanka qofka taageerada ah ee la magacaabay qolalka daawaynta ama qolalka habraaca, marka xaddidaadda ama mamnuuciddaas si adag loogu baahan yahay si loo buuxiyo heerka daryeelka ku habboon. Xaruntu waxay sidoo kale xaddidi kartaa ama mamnuuci kartaa joogitaanka qofka taageerada ah ee la magacaabay haddii uu ku dhaqmo si rabshad leh ama hanjabaad ah dadka kale. Xaruntu waxay xaddidi kartaa joogitaanka qofka taageerada ah ee degganaha ilaa inta loo baahan yahay si loo hubiyo in qofka taageerada ah ee aan deggane ka ahayn xarunta uusan ku noolaan xarunta muddo gaaban ama muddo dheer. Xaddidaad kasta ama mamnuucid qofka taageerada ah ee la magacaabay oo ay sameyso xaruntu waxay ku xiran tahay habraaca cabashada gudaha ee qoraalka ah ee xarunta.

13. Macluumaadka ku saabsan Daawaynta. Qofka deggan waxaa la socon kara xubinta qoyska ama wakiil kale oo la doortay, ama labadaba. Macluumaadkan waa inuu ka mid noqdaa natiijooyinka caafimaad ama nafsiyeed ee suurtagalka ah ee daawaynta iyo beddelkeeda. Haddii ay caafimaad ahaan aan habboonayn, sida uu ku diiwaangeliyay dhakhtarka daryeelka ee diiwaanka caafimaad ee degganaha, macluumaadka waa in la siiyaa ilaaliyaha degganaha ama qof kale oo degganuhu u magacaabay wakiil. Shakhsiyaadku waxay xaq u leeyihiin inay diidaan macluumaadkan.

14. Degane kasta oo la ildaran nooc kasta oo kansarka naasaha ah waa in si buuxda loogu wargeliyaa, ka hor ama wakhtiga gelitaanka iyo inta ay joogaan, dhammaan hababka kale ee wax ku oolka ah ee daawaynta ee takhtarka daawaynaya uu aqoon u leeyahay, oo ay ku jiraan daawaynta qaliinka, shucaaca, ama daaweynta kiimikaad ama isku darka daawaynta iyo khataraha la xidhiidha mid kasta oo hababkaas ah.

Doorashada Dhakhtarka Daryeelka

Degganuhu wuxuu xaq u leeyahay inuu doorto ama doorato dhakhtarka daryeelka ee daawayn doona.

1. Dhakhtarka waa inuu haystaa shati uu ku shaqeeyo.
2. Haddii dhakhtarka uu doorto degganuhu uu diido ama uusan buuxin shuruudaha ku xusan qaybtaan, xaruntu waxay raadin kartaa dhakhtar kale si loo hubiyo bixinta daryeel iyo daawayn ku habboon oo ku filan.
3. Xaruntu waa inay hubisaa in degganaha lagu wargeliyo magaca, takhasuska, iyo sida loola xiriirayo dhakhtarka iyo xirfadlayaasha kale ee daryeelka aasaasiga ah ee mas’uulka ka ah daryeelkiisa. Haddii ay caafimaad ahaan aan habboonayn, sida uu ku diiwaangeliyay dhakhtarka daryeelka ee diiwaanka daryeelka degganaha, macluumaadka waa in la siiyaa ilaaliyaha degganaha ama qof kale oo degganuhu u magacaabay wakiil.
4. Xaruntu waa inay ku wargelisaa degganaha haddii ay go’aamiso in dhakhtarka uu doortay degganuhu uusan awoodin ama uusan rabin inuu buuxiyo shuruudaha ku xusan qaybtaan, isla markaana xaruntu raadinayso dhakhtar kale si loo hubiyo bixinta daryeel iyo daawayn ku habboon oo ku filan. Xaruntu waa

inay kala hadasho degganaha ka qayb qaadashada dhakhtarka kale isla markaana ixtiraamta doorbidka degganaha, haddii ay jiraan, ikhtiyaarrada.

5. Haddii degganuhu markaas doorto dhakhtar kale oo buuxiya shuruudaha ku xusan qaybtaan, xaruntu waa inay ixtiraamta doorashadaas.

Xiriirka Adeegyada Kale ee Caafimaadka

Qofka deegan ee ka helaya adeegyo bixiye dibadda ah waxay xaq u leeyihiin, marka ay codsadaan, in lagu wargeliyo aqoonsiga bixiyaha. Degganayaasha waa in qoraal ahaan lagu wargeliyaa adeegyada daryeel caafimaad ee ay bixiyaan shakhsiyaad, shirkado, ama ururo aan ahayn xaruntooda. Macluumaadka waa inuu ka mid noqdaa magaca bixiyaha dibadda, cinwaanka, iyo sharaxaadda adeegga la bixin karo. Haddii ay caafimaad ahaan aan habboonayn, sida uu ku diiwaangeliyay dhakhtarka daryeelka ee diiwaanka daryeelka degganaha, macluumaadka waa in la siiyaa ilaaliyaha degganaha ama qof kale oo degganuhu u magacaabay wakiil.

Ixtiraam iyo Sharaf

Degganuhu wuxuu xaq u leeyahay in loola dhaqmo ixtiraam iyo sharaf, oo ay ku jiraan:

1. Xuquuqda ka madax bannaan xannibaadaha jireed ama kiimiko ee loo adeegsado anshax ama fududeysi oo aan loo baahnayn daawaynta calaamadaha caafimaad ee degganaha.
2. Xuquuqda haynta iyo isticmaalka alaabta shakhsiyeed, oo ay ku jiraan alaabta guriga iyo dharka, inta boosku oggol yahay, ilaa ay ku xadgudubto xuquuqda ama caafimaadka iyo badbaadada degganayaasha kale.
3. Xuquuqda ku noolaan iyo helitaanka adeegyada xarunta iyadoo la tixgelinayo baahiyaha iyo doorbidka degganaha ilaa ay khatar gelinayso caafimaadka ama badbaadada degganaha ama degganayaasha kale.
4. Xuquuqda wadaagista qol lamaanaha marka degganayaasha isqaba ay ku nool yihiin isla xarunta oo labada lamaane ay oggolaadaan heshiiska.
5. Xuquuqda wadaagista qol saaxiibka qol ee uu doorto marka ay suurtagal tahay, marka labada deggane ay ku nool yihiin isla xarunta oo labada deggane ay oggolaadaan heshiiska.
6. Xuquuqda helitaanka ogeysiis qoraal ah, oo ay ku jirto sababta isbeddelka, ka hor inta aan la beddelin qolka degganaha ama saaxiibka qolkiisa ee xarunta.
7. Xuquuqda diidmada wareejinta qol kale oo xarunta ah, haddii ujeeddada wareejintu tahay:
 - a. In qof degan SNF laga raro qaybta gaarka ah ee machadka SNF loona raro qayb machad ah oo aan ahayn SNF, ama
 - b. In deggane NF ah laga wareejiyo qaybta gaarka ah ee xarunta oo ah NF loona wareejiyo qayb gaara oo xarunta ah oo ah SNF.
 - c. Kaliya fududeynta shaqaalaha.
8. Ku dhaqanka xuquuqda degganaha ee diidmada wareejinta ma saameynayso u-qalmitaanka ama xaqa degganaha ee faa'iidooyinka Medicare ama Medicaid.

Madax-bannaani

Qofka degan wuxuu xaq u leeyahay, xaruntuna waa inay kor u qaaddo oo fududeyso go'aan qaadashada madax-bannaan ee degganaha iyadoo taageeraysa doorashada degganaha, oo ay ku jiraan laakiin aan ku koobnayn xuquuqahan:

1. Qofka degan wuxuu xaq u leeyahay inuu doorto hawlaha, jadwalka (oo ay ku jiraan waqtiyada hurdada iyo soo jeedka), daryeelka caafimaadka iyo bixiyeyaasha adeegyada caafimaadka ee waafaqsan danihiisa, qiimeyntiisa, qorshaha daryeelka iyo qodobbada kale ee khuseeya qaybtaan.
2. Qofka degan wuxuu xaq u leeyahay inuu go'aanno ka gaadho dhinacyada noloshiisa ee xarunta ee muhiimka u ah degganaha.
3. Deganuhu wuxuu xaq u leeyahay inuu la falgalo xubnaha bulshada oo uu ka qayb qaato hawlaha bulshada gudaha iyo dibadda xarunta.qofka degan
4. Degganuhu wuxuu xaq u leeyahay inuu qaabilo booqdayaal uu doorto waqti uu doorto, iyadoo la tixgelinayo xuquuqda degganaha ee diidmada booqashada marka ay khuseyso, isla markaana aan ku xadgudbin xuquuqda degganaha kale.
 - a. Xaruntu waa inay si degdeg ah u oggolaataa helitaanka degganaha oo ay sameeyaan:
 - i. Wakiil kasta oo ka socda Xoghayaha (Xarumaha Medicare iyo Medicaid Services, (CMS)),
 - ii. Wakiil kasta oo ka socda Gobolka,
 - iii. Wakiil kasta oo ka socda Xafiiska Ombudsman-ka Daryeelka Muddo-dheer ee Gobolka,
 - iv. Dhakhtarka gaarka ah ee qofka deeganka ah,
 - v. Wakiil kasta oo ka socda nidaamyada ilaalinta iyo u doodista, sida uu gobolka u magacaabay oo lagu aasaasay Xeerka Caawinta Naafada Horumarka iyo Xuquuqda 2000,
 - vi. Wakiil kasta oo ka socda hay'adda mas'uulka ka ah nidaamka ilaalinta iyo u doodista dadka qaba xanuunka dhimirka; iyo
 - vii. Wakiilka qofka deggan.
 - b. Xaruntu waa inay si degdeg ah u oggolaataa helitaanka degganaha xubnaha qoyska dhow iyo qaraabada kale ee degganaha, iyadoo la tixgelinayo xuquuqda degganaha ee diidmada ama ka noqoshada oggolaanshaha wakhti kasta.
 - c. Xaruntu waa inay si degdeg ah u oggolaataa helitaanka qofka deggan dadka kale ee booqanaya oggolaanshaha degganaha, iyadoo la tixgelinayo xaddidaadaha caafimaad iyo badbaado ee macquulka ah iyo xuquuqda degganaha ee diidmada ama ka noqoshada oggolaanshaha wakhti kasta.
 - d. Xaruntu waa inay si macquul ah u oggolaataa helitaanka qofka deggan hay'ad kasta ama qof kasta oo bixiya adeegyo caafimaad, bulsho, sharci, ama adeegyo kale oo loogu talagalay degganaha, iyadoo la tixgelinayo xuquuqda degganaha ee diidmada ama ka noqoshada oggolaanshaha wakhti kasta.
 - e. Xaruntu waa inay leedahay xeerar iyo habraacyo qoraal ah oo ku saabsan xuquuqda booqashada ee degganayaasha, oo ay ku jiraan kuwa qeexaya xaddidaadaha caafimaad ee lagama maarmaanka ah ama kuwa macquulka ah ama xaddidaadaha badbaado, marka xaddidaadahaas ay khuseeyaan

waafaqsan shuruudaha qaybtaan, taas oo xaruntu u baahan karto inay ku soo rogaan xuquuqdaas iyo sababaha xaddidaadaha caafimaad ama badbaado.

- f. Xaruntu waa inay buuxisaa shuruudahan soo socda:
- i. Ku wargeli degganaha kasta (ama wakiilka qofka deggan, halka ay khuseyso) xuquuqdiisa booqashada iyo xeerka iyo habraacyada xarunta ee la xiriira, oo ay ku jiraan xaddidaadaha caafimaad ama badbaado ee xuquuqdaas, waafaqsan shuruudaha qaybtaan, sababaha xaddidaadda, iyo cidda ay khuseyso, marka lagu wargeliyo xuquuqdiisa kale ee ku jira qaybtaan.
 - ii. Ku wargeli degganaha kasta xuquuqda, iyadoo ku xiran oggolaanshihiisa, inuu qaabilo booqdayaasha uu magacaabo, oo ay ku jiraan, laakiin aan ku koobnayn, lamaanaha (oo ay ku jiraan lamaanaha isku jinsiga ah), saaxiibka guriga (oo ay ku jiraan saaxiibka guriga isku jinsiga ah), xubinta kale ee qoyska, ama saaxiib, iyo xuquuqdiisa inuu ka noqdo ama diido oggolaanshahaas wakhti kasta.
 - iii. Ha xaddidin, ha yareynin, ama ha diidin xuquuqda booqashada iyadoo lagu saleynayo jinsiyadda, midabka, asal qaran, diinta, jinsiga, aqoonsiga jinsiga, jihada galmada, ama naafonimada.
 - iv. Hubi in dhammaan booqdayaashu ay ku raaxaystaan xuquuq booqasho oo buuxda oo siman waafaqsan doorbidka degganaha.

Marka la geliyo xarun uu sharciga federaalka ka mamnuucayo shaacinta aan la oggolaan ee macluumaadka aqoonsiga degganaha ee wacayaasha iyo booqdayaasha, degganaha, ama ilaaliyaha sharci ee degganaha, waa in la siiyo fursad uu ku oggolaado shaacinta joogitaanka degganaha ee xarunta wacayaasha iyo booqdayaasha doonaya inay la xiriiraan degganaha. Ilaa inta suurtagal ah, ilaaliyaha sharci ama kaydiyaha degganaha waa inuu tixgeliyaa aragtida degganaha ee ku saabsan shaacinta joogitaanka degganaha ee xarunta. Xuquuqdan waa la xaddidayaa haddii ay caafimaad ahaan aan habboonayn, sida uu ku diiwaangeliyay dhakhtarka daryeelka ee diiwaanka daryeelka degganaha. Halka ay xaddidaad ka jirto qorshaha xarunta ee ka hortagga xadgudubka iyadoo la raacayo Xeerka Ilaalinta Dadka Waayeelka ah ee Nugul.

5. Qofka degan wuxuu xaq u leeyahay inuu abaabulo oo ka qayb qaato kooxaha degganayaasha ee xarunta.
- a. Xaruntu waa inay siiso degganaha ama kooxda qoyska, haddii ay jirto, meel gaar ah; isla markaana qaado tallaabooyin macquul ah, iyadoo oggolaanshaha kooxda, si ay degganayaasha iyo xubnaha qoyska uga warqabaan kulamada soo socda wakhti ku habboon.
 - b. Shaqaalaha, kuwa soo booqanaya, ama martida kale waxay ka qayb qaadan karaan kulamada kooxda degganayaasha ama kooxda qoyska oo keliya martiqaadka kooxdaas.
 - c. Xaruntu waa inay keentaa shaqaale loo magacaabay oo ay ansixiyeen dadka deegaanka ama kooxda qoyska iyo xarunta oo mas'uul ka ah bixinta kaalmada iyo ka jawaabista codsiyada qoran ee ka soo baxa shirarka kooxda.
 - d. Xaruntu waa inay tixgelisaa aragtida degganaha ama kooxda qoyska isla markaana si degdeg ah uga jawaabtaa cabashooyinka iyo talooyinka kooxahaas ee ku saabsan arrimaha daryeelka qofka deggan iyo noloshu xarunta.
 - i. Xaruntu waa inay awood u yeelato inay muujiso jawaabtooda iyo sababta jawaabtaas.

COMBINED FEDERAL AND STATE BILL OF RIGHTS

- ii. Tani looma fasiri karo inay ka dhigan tahay in xaruntu ay fuliso sida lagu taliyay codsi kasta oo ka yimaada degganaha ama kooxda qoyska.
6. Qofka deggan wuxuu xaq u leeyahay inuu ka qayb qaato kooxaha qoyska.
7. Degganuhu wuxuu xaq u leeyahay inuu yeesho xubnaha qoyska ama wakiillada kale ee degganaha oo ku kulma xarunta qoysaska ama wakiillada degganayaasha kale ee xarunta.
8. Qofka degan wuxuu xaq u leeyahay inuu ka qayb qaato hawlo kale, oo ay ku jiraan bulsho, diin, iyo hawlo bulsho oo aan ku xadgudbin xuquuqda degganayaasha kale ee xarunta.
9. Qofka degan wuxuu xaq u leeyahay inuu doorto ama diido inuu qabto adeegyo xarunta, xaruntuna ma qasbi karto deggane inuu qabto adeegyo xarunta. Qofka degan wuxuu qaban karaa adeegyo xarunta, haddii uu doorto, marka:
 - a. Xaruntu ku diiwaangelisay baahida ama rabitaanka degganaha ee shaqada qorshaha daryeelka;
 - b. Qorshuhu wuxuu qeexayaa nooca adeegyada la qabtay iyo haddii adeegyadaas ay yihiin kuwo iskaa ah ama la bixiyo lacag.
 - c. Magdhowga adeegyada la bixiyo waa inuu ahaadaa mid la mid ah ama ka sarreeya heerarka caadiga ah; iyo
 - d. Qofka degan wuxuu oggolaaday heshiiska shaqada ee lagu sharaxay qorshaha daryeelka.
10. Qofka degan wuxuu xaq u leeyahay inuu maamulo arrimihisa dhaqaale. Tani waxay ku jirtaa xaq lagu ogaanayo, hore, kharashaadka ay xaruntu ku soo rogi karto lacagaha shakhsiyeed ee degganaha.
 - a. Xaruntu ma qasbi karto degganayaasha inay dhigaan lacagahooda shakhsiyeed xarunta. Haddii deggane doorto inuu dhigto lacagtiisa shakhsiyeed xarunta, oggolaansho qoraal ah ka dib, xaruntu waa inay u dhaqanto sidii ilaaliye dhaqaale ee lacagta degganaha oo ay hayso, ilaaliso, maamusho, oo ay xisaabiso lacagta shakhsiyeed ee degganaha lagu dhigay xarunta, sida ku xusan qaybtaan.
 - b. Dhigista lacagta.
 - i. Xaruntu waa inay dhigto lacagaha shakhsiyeed ee qofka deggan ee ka badan \$100 akoon ribo leh (ama akoonno) oo ka duwan akoonnada hawlgalka xarunta, isla markaana ribada oo dhan ee ka soo baxda lacagta degganaha lagu daro akoonkaas. (Akoonno wadajir ah, waa in la sameeyaa xisaab gaar ah oo qofka deggan kasta uu leeyahay.) Xaruntu waa inay ilaaliso lacagta shakhsiyeed ee qofka deggan oo aan ka badnayn \$100 akoon aan ribo lahayn, akoon ribo leh, ama sanduuqa lacagta yar.
 - ii. Qofka degan oo daryeelkiisa lagu maalgeliyo Medicaid: Xaruntu waa inay dhigto lacagta shakhsiyeed ee qofka degan ee ka badan \$50 akoon ribo leh (ama akoonno) oo ka duwan akoonnada hawlgalka xarunta, isla markaana ribada oo dhan ee ka soo baxda lacagta qofka degan lagu daro akoonkaas. (Akoonno wadajir ah, waa in la sameeyaa xisaab gaar ah oo qofka degan kasta uu leeyahay.) Xaruntu waa inay ilaaliso lacagta shakhsiyeed ee qofka degan oo aan ka badnayn \$50 akoon aan ribo lahayn, akoon ribo leh, ama sanduuqa lacagta yar.
 - c. Xisaabinta iyo diiwaannada. Xaruntu waa inay dejiso oo ilaaliso nidaam hubinaya xisaab buuxda oo dhamaystiran oo gaar ah, waafaqsan mabaadi'da xisaabinta ee la aqbalay, ee lacagta shakhsiyeed ee qofka degan lagu aaminay xarunta magaca qofka degan.

- i. Nidaamku waa inuu ka hortago isku dhafka lacagta qofka degan iyo lacagta xarunta ama lacagta qof kale marka laga reebo qofka degan kale.
- ii. Diiwaanka dhaqaale ee shakhsiga waa inuu u diyaar ahaadaa qofka degan iyada oo loo marayo warbixin saddexdii biloodba mar iyo marka uu codsado.
- d. Ogeysiiska dheelitirka qaarkood. Xaruntu waa inay ku wargelisaa qofka degan kasta oo helo faa'iidooyinka Medicaid:
 - i. Marka lacagta ku jirta akoonka qofka degan ay gaarto \$200 ka yar xadka kheyraadka SSI ee hal qof.
 - ii. In haddii lacagta ku jirta akoonka, oo lagu daro qiimaha kheyraadka kale ee aan laga dhaafin ee qofka degan, ay gaarto xadka kheyraadka SSI ee hal qof, qofka degan laga yaabo inuu waayo u-qalmitaanka Medicaid ama SSI.
- e. Gudbinta marka la fasaxo, la eryo, ama geerida. Marka la fasaxo, la eryo, ama geerida qofka degan oo lacag shakhsiyeed ku dhigan xarunta, xaruntu waa inay gudbisaa 30 maalmood gudahood lacagta qofka degan iyo xisaabinta ugu dambaysa ee lacagtaas, qofka degan, ama haddii uu dhinto, qofka ama maxkamadda maamusha hantida qofka degan, waafaqsan sharciga gobolka.
- f. Hubinta amniga dhaqaale. Xaruntu waa inay iibsato bond dammaanad ah, ama si kale u bixiso hubin ku qancisa CMS, si loo hubiyo amniga dhammaan lacagaha shakhsiyeed ee qofka degan lagu dhigay xarunta.

Adeegyada ku jira lacag bixinta Medicare ama Medicaid

Xaruntu ma soo rogi karto kharash ka dhan ah lacagta shakhsiyeed ee qofka degan wixii alaab ama adeeg ah ee lagu bixiyo Medicaid ama Medicare (marka laga reebo lacagaha laga jaro iyo wada-bixinta khuseeya). Xaruntu waxay ku dallaci kartaa qofka degan adeegyada uu codsado ee ka qaalisan ama ka badan adeegyada daboolan. (Tani ma saameyneyso mamnuucidda kharashaadka xarunta ee alaabta iyo adeegyada ay hore u bixisay Medicaid.)

1. Inta lagu jiro joogitaanka daboolan ee Medicare ama Medicaid, xarumaha waa inaanay ku dallacin qofka degan qaybahan alaab iyo adeegyo:
 - a. Adeegyada kalkaalisada.
 - b. Adeegyada Cunto iyo Nafaqo.
 - c. Barnaamij hawlo.
 - d. Adeegyada dayactirka qolka/sariirta.
 - e. Alaabta iyo adeegyada nadaafadda shakhsiyeed ee caadiga ah sida loogu baahan yahay buuxinta baahiyaha qofka degan, oo ay ku jiraan laakiin aan ku koobnayn:
 - i. Alaabta nadaafadda timaha, shanlo, burush
 - ii. Saabuun qubays, saabuun jeermis-dile ah ama wakiillo nadiifin gaar ah marka loo baahdo daawaynta dhibaatooyinka maqaarka ama la dagaallanka caabuqa
 - iii. Maqas timo-goyn, kareem xiirid

- iv. Burushka ilkaha, daawada cadayga, xabag ilkaha, nadiifiye ilkaha, xadhig ilkaha
 - v. Kareem qoyaan siiya maqaarka
 - vi. Tishu, kubbado suuf ah, ulaha suufka
 - vii. Udugga jirka (deodorant)
 - viii. Daryeelka iyo alaabta ka hortagga kaadida, xafaayadaha iyo alaabta la xiriirta
 - ix. Tuwaal, maro qubays, dharka isbitaalka
 - x. Daawooyinka aan dhakhtar qorin (OTC)
 - xi. Adeegyada nadaafadda timaha iyo ciddiyaha
 - xii. Caawinta qubayska
 - xiii. Dharka shakhsiyeed ee aasaasiga ah la dhaqdo
 - f. Adeegyada bulshada ee la xiriira caafimaadka.
 - g. Adeegyada hospice ee uu doorto qofka degan oo lagu bixiyo faa'iidada Hospice ee Medicare ama lagu bixiyo Medicaid iyadoo la raacayo qorshaha gobolka.
2. Alaabta iyo adeegyada laga yaabo in lagu dallaco lacagta qofka degan. Qaybaha guud iyo tusaalooyinka alaabta iyo adeegyada xaruntu ku dallaci karto lacagta qofka degan haddii uu codsado, haddii aan loo baahnayn in lagu gaaro yoolalka ku xusan qorshaha daryeelka qofka degan, haddii xaruntu ku wargeliso qofka degan in kharash jiro, iyo haddii Medicare ama Medicaid aanay bixin.
- a. Taleefanka, oo uu ku jiro taleefanka gacanta.
 - b. Telefshan/radio, kombiyuutar shakhsiyeed ama qalab elektaroonik ah oo kale oo loogu talagalay isticmaal shakhsiyeed.
 - c. Alaabta raaxada shakhsiyeed, oo ay ku jiraan alaabta sigaar cabista, fikrado iyo alaabo cusub, iyo nacnac.
 - d. Alaabta iyo adeegyada quruxda iyo nadaafadda ee ka badan kuwa lagu bixiyo Medicaid ama Medicare.
 - e. Dharka shakhsiyeed.
 - f. Qoraallada akhriska shakhsiyeed.
 - g. Hadiyadaha loo iibiyo magaca qofka degan.
 - h. Ubaxyo iyo dhir.
 - i. Kharashka ka qayb qaadashada dhacdooyinka bulsho iyo madadaalo ka baxsan barnaamijka hawlaha.
 - j. Adeegyada daryeelka gaarka ah ee aan daboolnayn sida kalkaaliyeyaasha ama caawiyeyaasha gaar loo kireeyo.
 - k. Qol gaar ah, marka laga reebo marka caafimaad ahaan loo baahan yahay (tusaale ahaan, go'doon si loo xakameeyo caabuqa).
 - l. Cunto si gaar ah loo diyaariyay ama cunto kale oo la codsaday halkii laga heli lahaa cuntada iyo cashooyinka caadiga ah ee xarunta.

- i. Xaruntu ma ku dallaci karto cuntooyinka iyo cashooyinka gaarka ah, oo ay ku jiraan kaabayaasha cuntada ee caafimaad ahaan loo qoray, oo uu amray dhakhtarka qofka degan, kaaliyaha dhakhtarka, kalkaalisada tababaran, ama kalkaalisada caafimaadka.
 - ii. Marka la diyaarinayo cuntooyinka iyo cashooyinka, xaruntu waa inay tixgelisaa baahiyaha iyo doorbidka qofka degan iyo guud ahaan dhaqanka iyo diinta dadka ku nool xarunta.
3. Codsiyada alaabta iyo adeegyada.
- a. Xaruntu waxay ku dallaci kartaa qofka degan alaab ama adeeg aan daboolnayn oo keliya haddii qofka degan si gaar ah u codsado.
 - b. Xaruntu ma qasbi karto qofka degan inuu codsado alaab ama adeeg si loogu oggolaado gelitaanka ama sii joogitaanka.
 - c. Xaruntu waa inay af iyo qoraalba ku wargelisaa qofka degan codsanaya alaab ama adeeg kharash laga qaadi doono, in kharash jiro iyo inta uu yahay kharashkaas.

Macluumaadka iyo Isgaarsiinta

1. Qofka degandegan wuxuu xaq u leeyahay in lagu wargeliyo xuquuqdiisa iyo dhammaan xeerarka iyo nidaamyada maamulaya dhaqankiisa iyo waajibaadkiisa inta uu ku jiro xarunta.
2. Qofka degan wuxuu xaq u leeyahay inuu helo diiwaannadiisa shakhsiyeed iyo caafimaad ee la xiriira naftiisa.
 - a. Xaruntu waa inay siiso qofka degan helitaanka diiwaannadiisa shakhsiyeed iyo caafimaad ee la xiriira naftiisa, marka uu codsi af ama qoraal ah sameeyo, qaabka iyo habka uu codsado haddii si fudud loo soo saari karo (oo ay ku jiraan qaab elektaroonik ah marka diiwaannadaas lagu hayo elektaroonik ahaan); haddii kale, qaab qoraal ah oo la akhrin karo ama qaab kale oo ay ku heshiiyaan xarunta iyo qofka degan, 24 saacadood gudahood (marka laga reebo fasaxyada iyo maalmaha nasashada); iyo
 - b. Xaruntu waa inay u oggolaataa qofka degan inuu helo nuqul ka mid ah diiwaannada ama qayb ka mid ah (oo ay ku jiraan qaab elektaroonik ah marka diiwaannadaas lagu hayo elektaroonik ahaan) marka uu codsado iyo ogeysiis 2 maalmood oo shaqo ah oo hore loo siiyo xarunta. Xaruntu waxay ku dallaci kartaa kharash macquul ah oo ku saleysan qiimaha bixinta nuqulada, iyadoo shuruud ah in kharashku ku jiro oo keliya:
 - i. Shaqada lagu nuqulayo diiwaannada uu codsaday Qofka Degaanka ah, ha ahaadeen kuwo warqad ah ama elektaroonik ah;
 - ii. Alaabta loo baahan yahay si loo sameeyo nuqul warqad ah ama nuqul elektaroonik ah haddii qofka degan codsado in nuqulka elektaroonik ah lagu siiyo qalab la qaadi karo; iyo
 - iii. Kharashka boostada, marka qofka degan codsado in nuqulka boosto lagu diro.
3. Marka laga reebo macluumaadka lagu sharaxay cutubyada (2) iyo (11) ee qaybtaan, xaruntu waa inay hubisaa in macluumaadka loo bixiyo qofka degan qaab iyo hab uu heli karo oo uu fahmi karo, oo ay ku jirto qaab kale ama luqad uu qofka degan fahmi karo. Soo koobid turjumaysa macluumaadka lagu sharaxay cutubka (2) ee qaybtaan waxaa la siin karaa bukaanka marka uu codsado iyo kharashkiisa, waafaqsan sharciga khuseeya.

4. Qofka degan wuxuu xaq u leeyahay inuu helo ogeysiisyo af ahaan (la hadal) iyo qoraal ahaan (oo ay ku jirto Braille) qaab iyo luqad uu fahmo, oo ay ku jiraan;
 - a. Sharaxaad ku saabsan habka ilaalinta lacagta shakhsiyeed.
 - b. Sharaxaad ku saabsan shuruudaha iyo habraacyada lagu dejinayo u-qalmitaanka Medicaid, oo ay ku jirto xaqa codsiga qiimeynta kheyraadka.
 - c. Liiska magacyada, cinwaanada (boostada iyo iimaylka), iyo lambarrada telefoonka dhammaan hay'adaha sharci dejinta iyo macluumaadka ee gobolka, kooxaha u doodista qofka degan iyo Waaxda Xakamaynta Musuqmaasuqa Medicaid (fiiri bogagga 26-27); iyo
 - d. Bayaan sheegaya in qofka degan uu cabasho ka gudbin karo Xafiiska Minnesota ee Cabashooyinka Xarunta Caafimaadka ku saabsan jebinta la tuhunsan yahay ee xeerarka xarumaha kalkaalisada ee gobolka ama federaalka, oo ay ku jiraan laakiin aan ku koobnayn xadgudubka qofka degan, dayaca, ka faa'iidaysiga, isticmaalka hantida qofka degan ee xarunta, u hoggaansanaan la'aanta shuruudaha tilmaamaha hore iyo codsiyada macluumaadka ku saabsan ku noqoshada bulshada.
 - i. Macluumaad iyo xogta xiriirka ee ururada u doodista gobolka iyo deegaanka (fiiri bogagga 26-27).
 - ii. Macluumaad ku saabsan u-qalmitaanka iyo daboolidda Medicare iyo Medicaid (fiiri bogagga 26-37).
 - iii. Xogta xiriirka ee Xarunta Kheyraadka Waayeelka iyo Naafada; ama Barnaamijka No Wrong Door kale (fiiri bogagga 26-27).
 - iv. Xogta xiriirka ee Waaxda Xakamaynta Musuqmaasuqa Medicaid (fiiri bogagga 26-27).
 - v. Macluumaad iyo xogta xiriirka ee gudbinta cabashooyinka ku saabsan jebinta la tuhunsan yahay ee xeerarka xarumaha kalkaalisada ee gobolka ama federaalka, oo ay ku jiraan laakiin aan ku koobnayn xadgudubka qofka degan, dayaca, ka faa'iidaysiga, isticmaalka hantida qofka degan ee xarunta, u hoggaansanaan la'aanta tilmaamaha hore iyo codsiyada macluumaadka ku saabsan ku noqoshada bulshada (fiiri bogagga 26-27).
5. Xaruntu waa inay ku dhejisaa qaab iyo hab uu qofka degan heli karo oo uu fahmi karo, iyo wakiillada qofka degan:
 - a. Liiska magacyada, cinwaanada (boostada iyo iimaylka), iyo lambarrada telefoonka dhammaan hay'adaha gobolka iyo kooxaha u doodista, sida Hay'adda Kormeerka Gobolka, xafiiska ruqsadda gobolka, adeegyada ilaalinta dadka waaweyn halka sharciga gobolka uu awood u leeyahay xarumaha daryeelka muddada-dheer, Xafiiska Ombudsman-ka Daryeelka Muddo-dheer ee Gobolka, shabakadda ilaalinta iyo u doodista, barnaamijyada adeegyada guriga iyo bulshada, iyo Waaxda Xakamaynta Musuqmaasuqa Medicaid (fiiri bogagga 26-27); iyo
 - b. Bayaan sheegaya in qofka degan uu cabasho ka gudbin karo Hay'adda Kormeerka Gobolka ku saabsan jebinta la tuhunsan yahay ee xeerarka xarumaha kalkaalisada ee gobolka ama federaalka, oo ay ku jiraan laakiin aan ku koobnayn xadgudubka qofka degan, dayaca, ka faa'iidaysiga, isticmaalka hantida qofka degan ee xarunta, u hoggaansanaan la'aanta tilmaamaha hore iyo codsiyada macluumaadka ku saabsan ku noqoshada bulshada.

6. qofka degan wuxuu xaq u leeyahay inuu si macquul ah u helo isticmaalka telefoonka, oo ay ku jiraan adeegyada TTY iyo TDD, iyo meel xarunta ah oo uu ku wici karo iyadoo aan la maqlin. Tani waxay ku jirtaa xaqa haynta iyo isticmaalka telefoonka gacanta kharashka qofka degan.
7. Xaruntu waa inay ilaaliso oo fududeyso xuquuqda qofka degan ee isgaarsiinta shakhsiyaadka iyo hay'adaha gudaha iyo dibadda xarunta, oo ay ku jirto helitaanka macquul ah ee:
 - a. Telefoon, oo ay ku jiraan adeegyada TTY iyo TDD;
 - b. Internet-ka, inta uu xaruntu heli karto; iyo
 - c. Qalabka qoraalka, boostada, qalabka wax lagu qoro iyo awoodda dirista boostada.
8. Qofka degan wuxuu xaq u leeyahay inuu diro oo helo boosto, iyo inuu helo waraaqo, xirmooyin iyo alaabo kale oo loo geeyo xarunta loogu talagalay qofka degan iyadoo loo marayo hab aan ahayn adeegga boostada, oo ay ku jirto xaqa:
 - a. Asturnaanta isgaarsiintaas waafaqsan qaybtaan; iyo
 - b. Helitaanka qalabka qoraalka, boostada, iyo qalabka wax lagu qoro kharashka qofka degan.
9. Qofka degan wuxuu xaq u leeyahay inuu si macquul ah u helo asturnaanta isticmaalka isgaarsiinta elektaroonikada sida iimaylka iyo isgaarsiinta muuqaalka iyo cilmi-baarista Internet-ka.
 - a. Haddii helitaanka uu xaruntu heli karto.
 - b. Kharashka qofka degan, haddii xaruntu kharash dheeraad ah ku bixiso bixinta helitaankaas qofka degan.
 - c. Istimalkaas waa inuu waafaqo sharciga gobolka iyo federaalka.
10. Qofka degan wuxuu xaq u leeyahay:
 - a. Inuu eego natiijooyinka kormeerkii ugu dambeeyay ee xarunta oo ay sameeyeen kormeerayaasha Federaalka ama Gobolka iyo qorshe kasta oo sixid ah ee khuseeya xarunta; iyo
 - b. Inuu helo macluumaad ka yimid hay'adaha u doodaya macaamiisha iyo in la siiyo fursad uu kula xiriiro hay'adahaas.
11. Xaruntu waa inay:
 - a. Ku dhejisaa meel si fudud loo heli karo oo ay gaari karaan qofka degan, xubnaha qoyska iyo wakiillada sharci ee qofka degan, natiijooyinka kormeerkii ugu dambeeyay ee xarunta.
 - b. Hayso warbixinno ku saabsan kormeer kasta, shahaadooyin, iyo baaritaanno cabasho oo lagu sameeyay xarunta 3-di sano ee la soo dhaafay, iyo qorshe kasta oo sixid ah oo khuseeya xarunta, oo la heli karo si qof kasta uu u eego marka uu codsado; iyo
 - c. Ku dhejisaa ogeysiis muujinaya helitaanka warbixinadaas meelaha xarunta ee muuqda oo ay dadweynuhu si fudud u heli karaan.
 - d. Xaruntu ma shaacin karto macluumaadka aqoonsiga ee cabashooyinka ama qofka degan.
12. Xaruntu waa inay u hoggaansanto shuruudaha tilmaamaha hore.

- a. Shuruudahan waxay ku jiraan bixinta macluumaad qoraal ah oo lagu wargelinayo dhammaan qofka degan qaangaar ah xuquuqda aqbalidda ama diidmada daawaynta caafimaad ama qalliinka, iyo, doorashada qofka degan, dejinta tilmaame hore.
 - b. Tani waxay ku jirtaa sharaxaad qoraal ah oo ku saabsan xeerarka xarunta ee fulinta tilmaamaha hore iyo sharciga gobolka ee khuseeya.
 - c. Xarumo waxaa loo oggol yahay inay heshiis la galaan hay'ado kale si ay u bixiyaan macluumaadkan laakiin weli sharci ahaan waa masuul inay hubiyaan in shuruudaha qaybtaan la buuxiyo.
 - d. Haddii qof qaangaar ah uu awoodi waayo waqtiga gelitaanka inuu helo macluumaad ama caddeeyo inuu dejiyay tilmaame hore iyo in kale, xaruntu waxay siin kartaa macluumaadka tilmaamaha hore wakiilka qofka degan waafaqsan sharciga gobolka.
 - e. Xaruntu kama xoroobayso waajibaadkeeda bixinta macluumaadkan qofka marka uu awoodo inuu helo macluumaadkaas. Habraacyo dabagal ah waa inay jiraan si macluumaadka loogu bixiyo qofka si toos ah waqtiga ku habboon.
 - f. Shaqaaluhu waxay bixiyaan taageero nololeed aasaasi ah, oo ay ku jirto CPR, qofka degan u baahan daryeel degdeg ah ka hor inta aysan iman shaqaalaha caafimaadka degdegga ah iyo iyadoo la raacayo amarada dhakhtarka iyo tilmaamaha hore ee qofka degan.
13. Xaruntu waa inay ku dhejisaa xarunta macluumaad qoraal ah, oo ay siiso qofka degan iyo codsabayaasha gelitaanka, macluumaad af iyo qoraal ah oo ku saabsan sida loo codsado loona isticmaalo faa'iidooyinka Medicare iyo Medicaid, iyo sida loo helo lacag celin kharashyo hore oo ay daboolaan faa'iidooyinkaas.

Ogeysiinta isbeddellada

1. Xaruntu waa inay si degdeg ah ugu wargelisaa qofka degan; la tashataa dhakhtarka qofka degan; isla markaana ku wargelisaa, waafaqsan awooddiisa, wakiillada qofka degan, marka ay jirto:
 - a. Shil ku saabsan qofka degan oo sababa dhaawac isla markaana u baahan kara faragelinta dhakhtarka;
 - b. Isbeddel weyn oo ku yimaada xaaladda jireed, maskaxeed, ama bulsho ee qofka degan (taas oo ah hoos u dhac caafimaad, maskaxeed, ama bulsho oo sababa xaalado khatar ah ama dhibaatooyin caafimaad);
 - c. Baahi weyn oo lagu beddelo daawaynta (taas oo ah baahi lagu joojiyo ama lagu beddelo daawayn jirta sababo la xiriira dhibaatooyin, ama lagu bilaabo daawayn cusub); ama
 - d. Go'aan lagu wareejinayo ama lagu fasaxayo qofka degan xarunta.
2. Marka la samaynayo ogeysiiska ku xusan cutubka (1) ee qaybtaan, xaruntu waa inay hubisaa in dhammaan macluumaadka khuseeya la heli karo oo la siiyo dhakhtarka marka uu codsado.
3. Xaruntu waa inay si degdeg ah ugu wargelisaa qofka degan iyo wakiilka qofka degan, haddii uu jiro, marka ay jirto:
 - a. Isbeddel ku yimaada qolka ama saaxiibka qol.
 - b. Isbeddel ku yimaada xuquuqda qofka degan ee hoos yimaada sharciga Federaalka ama Gobolka ama xeerarka.

- c. Xaruntu waa inay diiwaangelisaa oo si joogto ah u cusboonaysiisaa cinwaanka (boostada iyo iimaylka) iyo lambarka telefoonka wakiillada qofka degan.

Gelitaanka

1. Gelitaanka qayb isku dhafan oo gaar ah². Xarun ah qayb isku dhafan oo gaar ah waa inay ku shaacisaa heshiiska gelitaanka qaab dhismeedkeeda jireed, oo ay ku jiraan goobaha kala duwan ee qaybta isku dhafan ka kooban tahay, isla markaana waa inay qeexdaa xeerarka khuseeya beddelka qolalka ee goobaha kala duwan.
2. Xaruntu waa inay siiso qofka degan ogeysiis xuquuq iyo adeegyo ka hor ama marka la gelayo iyo inta uu joogo qofka degan.
 - a. Xaruntu waa inay ku wargelisaa qofka degan af iyo qoraal luqad uu fahmo xuquuqdiisa iyo dhammaan xeerarka iyo nidaamyada maamulaya dhaqankiisa iyo waajibaadkiisa inta uu joogo xarunta.
 - b. Xaruntu waa inay siiso qofka degan ogeysiiska xuquuqda iyo waajibaadka Medicaid ee uu gobolka sameeyay, haddii ay jiraan.
 - c. Helitaanka macluumaadkaas, iyo wax ka beddel kasta oo lagu sameeyo, waa in qoraal lagu caddeeyaa.
3. Xaruntu waa inay qoraal ahaan ku wargelisaa qofka degan kasta oo u qalma Medicaid, waqtiga gelitaanka xarunta kalkaalisada iyo marka qofka degan uu u qalmo Medicaid ee:
 - a. Alaabta iyo adeegyada ku jira adeegyada xarunta kalkaalisada ee hoos yimaada qorshaha Gobolka oo aan qofka degan lagu dallaci karin;
 - b. Alaabta iyo adeegyada kale ee xaruntu bixiso oo qofka degan lagu dallaci karo, iyo qadarka kharashyada adeegyadaas; iyo
 - c. Ku wargeli qofka degan kasta oo u qalma Medicaid marka isbeddel lagu sameeyo alaabta iyo adeegyada.
4. Xaruntu waa inay ku wargelisaa qofka degan ka hor, ama waqtiga gelitaanka, iyo si joogto ah inta uu joogo qofka degan, adeegyada laga heli karo xarunta iyo kharashyada adeegyadaas, oo ay ku jiraan kharashyada adeegyada aan daboolin Medicare/Medicaid ama qiimaha maalinlaha ah ee xarunta.
 - a. Marka isbeddel lagu sameeyo daboolidda alaabta iyo adeegyada ay daboolaan Medicare iyo/ama qorshaha Medicaid ee Gobolka, xaruntu waa inay siiso qofka degan ogeysiis isbeddelka sida ugu macquulsan ee degdeg ah.
 - b. Marka isbeddel lagu sameeyo kharashyada alaabta iyo adeegyada kale ee xaruntu bixiso, xaruntu waa inay qoraal ahaan ku wargelisaa qofka degan ugu yaraan 60 maalmood ka hor inta aan la hirgelin isbeddelka.
 - c. Haddii qofka degan uu dhinto ama la dhigo isbitaal ama la wareejiyo oo aanu ku soo noqon xarunta, xaruntu waa inay ku celiso qofka degan, wakiilka qofka degan, ama hantida, sida khuseeya, lacag kasta

² Qayb isku dhafan oo gaar ah waa inay jir ahaan ka duwan tahay hay'adda weyn isla markaana dhaqaale ahaan ka go'an tahay warbixinta kharashka.

oo hore loo bixiyay, marka laga reebo qiimaha maalinlaha ah ee xarunta, maalmaha uu qofka degan dhab ahaantii ku noolaa ama qofka ku qabsaday ama sariir ku haystay xarunta, iyadoon loo eegin shuruudaha joogitaanka ugu yar ama ogeysiiska fasaxa.

- d. Xaruntu waa inay ku celisaa qofka degan ama wakiilka qofka degan dhammaan lacagaha celinta ee qofka degan ku leeyahay 30 maalmood gudahood laga bilaabo taariikhda fasaxa qofka degan ee xarunta.
- e. Shuruudaha heshiiska gelitaanka ee qof doonaya gelitaanka xarunta ama magaca qofkaas waa inaanay khilaafin shuruudaha xeerarkan.

Asturnaanta iyo Sirta

Qofka degan wuxuu xaq u leeyahay asturnaanta shakhsiyeed iyo sirta diiwaannadiisa shakhsiyeed iyo caafimaad.

1. Asturnaanta shakhsiyeed waxay ku jirtaa hoyga, daawaynta caafimaad, isgaarsiinta qoraal iyo telefoon, daryeel shakhsiyeed, booqashooyin, iyo kulamada qoyska iyo kooxaha qofka degan, laakiin tani ma qasbayso xarunta inay siiso qol gaar ah qofka degan kasta.
2. Xaruntu waa inay ixtiraamtaa xuquuqda qofka degan ee asturnaanta shakhsiyeed, oo ay ku jirto xuquuqda asturnaanta isgaarsiinta afka (hadal), qoraalka, iyo elektaroonigga, oo ay ku jirto xuquuqda dirista iyo helitaanka degdegga ah ee boosto aan la furin iyo waraaqo kale, xirmooyin iyo alaabo kale oo loo geeyo xarunta loogu talagalay qofka degan, oo ay ku jiraan kuwa loo geeyo hab aan ahayn adeegga boostada.
3. qofka degan wuxuu xaq u leeyahay diiwaanno shakhsiyeed iyo caafimaad oo ammaan ah oo sir ah.
 - a. Qofka degan wuxuu xaq u leeyahay inuu diido sii-deynta diiwaannadiisa shakhsiyeed iyo caafimaad marka laga reebo sida uu dhigayo sharciga federaalka ama gobolka ee khuseeya.
 - b. Xaruntu waa inay u oggolaataa wakiillada Xafiiska Ombudsman-ka Daryeelka Muddo-dheer ee Gobolka inay eegaan diiwaannada caafimaad, bulsho, iyo maamulka ee qofka degan waafaqsan sharciga gobolka.
4. Shaqaalaha xaruntu waa inay ixtiraamaan asturnaanta qofka qofka degan iyadoo garaacaya albaabka oo raadinaya oggolaansho ka hor inta aysan gelin, marka laga reebo xaalad degdeg ah ama halka ay si cad aan habboonayn.
5. Dadka Deggan waa in lagu wargeliyaa marka diiwaannadooda shakhsiyeed ay codsadaan qof ka baxsan xarunta, waxayna dooran karaan qof la socdo marka diiwaannada ama macluumaadka ay noqdaan mawduuca wareysi shakhsiyeed. Nuqulada diiwaannada iyo macluumaadka qoraalka ah ee diiwaannada waa in la heli karaa waafaqsan qaybtaan iyo Xeerka Diiwaannada Caafimaadka Minnesota. Xuquuqdan kama khuseyso baaritaanka cabashooyinka iyo kormeerka ay sameyso Waaxda Caafimaadka, halka ay qandaraasyada lacag bixinta dhinac saddexaad ku qasbaan, ama sida uu sharcigu dhigayo.

Deegaan Ammaan ah

Qofka degan wuxuu xaq u leeyahay deegaan ammaan ah, nadiif ah, raaxo leh oo u eg guri, oo ay ku jiraan laakiin aan ku koobnayn helitaanka daawayn iyo taageero nololeed maalinle ah si ammaan ah. Xaruntu waa inay bixisaa:

1. Deegaan ammaan ah, nadiif ah, raaxo leh oo u eg guri, oo u oggolaanaya qofka degan inuu isticmaalo alaabtiisa shakhsiyeed inta suurtagal ah.
 - a. Tani waxay ku jirtaa hubinta in qofka degan uu si ammaan ah u helo daryeel iyo adeegyo iyo in qaabka jireed ee xarunta uu kordhiyo madaxbannaanida qofka degan oo aanu khatar amni ku keenin.
 - b. Xaruntu waa inay isticmaasho taxaddar macquul ah si ay u ilaaliso hantida qofka degan ka dhanka ah lumis ama xatooyo.
 - c. Xarunta kalkaalisada ama hoyga daryeelka waa inay hayso meel dhexe oo qufulan ama bixiso meelaha kaydinta shakhsiyeed ee qufulan halkaas oo Dadka Deggan ku kaydin karaan alaabtooda qiimaha leh si loo ilaaliyo. Xarunta kalkaalisada ama hoyga daryeelka waxay bixin kartaa magdhow beddelka alaabta luntay ama la xaday, laakiin looma baahna.
2. Adeegyada nadaafadda iyo dayactirka ee lagama maarmaanka u ah ilaalinta gudaha nadaafad leh, nidaamsan, oo raaxo leh.
3. Go'ayaal sariir iyo qubays oo nadiif ah oo xaalad wanaagsan ku jira.
4. Meel armaajo gaar ah qol kasta oo qofka degan ah.
5. Heer iftiin ku filan oo raaxo leh dhammaan meelaha.
6. Heer kulka oo raaxo leh oo ammaan ah. Xarumo markii ugu horreysay shahaado la siiyay ka dib 1-da Oktoobar, 1990, waa inay ilaaliyaan heer kulka u dhexeeya 71 ilaa 81° F.
7. Si loo ilaaliyo heer cod oo raaxo leh.

Cabashooyinka

1. Qofka degan wuxuu xaq u leeyahay inuu cabasho ka gudbiyo xarunta ama hay'ad kale oo maqasha cabashooyinka iyadoo aan la takoorin ama laga aargudan, isla markaana aan cabsi laga qabin takoor ama aargudasho. Cabashooyinkaas waxaa ku jira kuwa la xiriira daryeelka iyo daawaynta la bixiyay iyo kuwa aan la bixin, dhaqanka shaqaalaha iyo Dadka Deggan; iyo weliba arrimo kale oo ku saabsan joogitaankooda xarunta daryeelka muddada-dheer.
2. Qofka degan wuxuu xaq u leeyahay, xaruntuna waa inay si degdeg ah ugu dadaasho xallinta cabashooyinka uu qofka degan qabo, waafaqsan cutubkan.
3. Xaruntu waa inay siiso qofka degan macluumaad ku saabsan sida loo gudbiyo cabasho ama dacwad.
4. Xaruntu waa inay dejiso xeer cabasho si loo hubiyo xallinta degdegga ah ee dhammaan cabashooyinka ku saabsan xuquuqda Dadka Deggan ee ku jira cutubkan. Marka la codsado, bixiyaha waa inuu siiyo qofka degan nuqul ka mid ah xeerka cabashada. Siyaasadda cabashada waa inay ku jirtaa:
 - a. Ku wargelinta qofka degan si gaar ah ama iyada oo lagu dhejiyo meelaha muuqda ee xarunta xuquuqda gudbinta cabashooyinka af ahaan (hadal) ama qoraal ahaan; xuquuqda gudbinta cabashooyinka si

qarsoodi ah; xogta xiriirka ee mas’uulka cabashada oo cabasho lagu gudbin karo, sida magaciisa, cinwaanka shaqada (boostada iyo iimaylka) iyo lambarka telefoonka shaqada; waqtiga macquulka ah ee la filayo dhammaystirka dib u eegista cabashada; xuquuqda helitaanka go’aan qoraal ah oo ku saabsan cabashadiisa; iyo xogta xiriirka ee hay’adaha madax-bannaan ee cabashooyinka lagu gudbin karo, sida hay’adda gobolka ee khuseeya, Ururka Horumarinta Tayada, Hay’adda Kormeerka Gobolka, iyo Barnaamijka Ombudsman-ka Daryeelka Muddo-dheer ee Gobolka, ama nidaamka ilaalinta iyo u doodista (fiiri bogagga 26-27);

- b. Aqoonsiga Mas’uulka Cabashada oo mas’uul ka ah kormeerka habka cabashada, qaadashada iyo raadraaca cabashooyinka ilaa ay ka dhammaadaan; hogaaminta baaritaanno lagama maarmaan ah oo ay sameeyso xarunta; ilaalinta sirta dhammaan macluumaadka la xiriira cabashooyinka, tusaale ahaan, aqoonsiga qofka degan ee cabashooyinka si qarsoodi ah loo gudbiyo; soo saarista go’aanno qoraal ah oo cabashooyinka ku saabsan qofka degan; iyo isku xirka hay’adaha gobolka iyo federaalka sida loogu baahdo iyadoo la tixgelinayo eedeymaha gaarka ah;
- c. Sida loogu baahdo, qaadashada tallaabo degdeg ah si looga hortago jebinta xuquuqda qofka degan inta lagu jiro baaritaanka eedeynta;
- d. Isla markiiba soo sheegida dhammaan eedeymaha ku saabsan dayaca, xadgudubka, oo ay ku jiraan dhaawacyada aan la garanayn sababtooda, iyo/ama isticmaalka hantida qofka degan si khaldan, qof kasta oo adeeg bixiya magaca bixiyaha, maamulka bixiyaha;
- e. Hubinta in dhammaan go’aannada cabashooyinka qoraalka ah ay ku jiraan taariikhda cabashada la helay, bayaan kooban oo ku saabsan cabashada qofka degan, tallaabooyinka la qaaday si loo baaro cabashada, soo koobid natiijooyinka khuseeya ama gabagabada ku saabsan arrimaha qofka degan, bayaan sheegaya in cabashada la xaqiijiyay ama aan la xaqiijin, tallaabo kasta oo sixid ah oo ay xaruntu qaaday ama ay qaadi doonto natiijada cabashada, iyo taariikhda go’aanka qoraalka ah la soo saaray;
- f. Qaadashada tallaabooyin sixid ah oo ku habboon waafaqsan sharciga gobolka haddii xaruntu ay xaqiijiso jebinta xuquuqda Dadka Deggan ama haddii hay’ad dibadda ah oo awood leh, sida Hay’adda Kormeerka Gobolka, Ururka Horumarinta Tayada, ama hay’adda fulinta sharciga deegaanka ay xaqiijiso jebinta xuquuqda Dadka Deggan ee ku jirta aagga masuuliyadeeda; iyo
- g. Ilaalinta caddeymo muujinaya natiijooyinka dhammaan cabashooyinka muddo aan ka yarayn 3 sano laga bilaabo soo saarista go’aanka cabashada.

Xiriirka Hay’adaha Dibadda

Xaruntu ma mamnuuci karto ama si kasta ha ahaatee ma niyad-jabi karto qofka degan inuu la xiriiro saraakiisha federaalka, gobolka, ama deegaanka, oo ay ku jiraan, laakiin aan ku koobnayn, kormeerayaasha federaalka iyo gobolka, shaqaalaha kale ee waaxda caafimaadka federaalka ama gobolka, oo ay ku jiraan wakiillada Xafiiska Ombudsman-ka Daryeelka Muddo-dheer ee Gobolka, iyo wakiil kasta oo ka socda hay’adda mas’uulka ka ah nidaamka ilaalinta iyo u doodista dadka qaba xanuunka maskaxda, arrin kasta ha ahaatee, ha ku jirto xallinta khilaafaadka ama tallaabo sharciyeed kale.

Xorriyad ka ahaanshaha Xadgudub, Dayac, iyo Ka faa'iidaysi

1. Qofka degan wuxuu xaq u leeyahay inuu ka xor ahaado xadgudub, dayac, isticmaalka hantidiisa si khaldan, iyo ka faa'iidaysi sida lagu qeexay qaybtaan. Tani waxay ku jirtaa laakiin aan ku koobnayn xorriyadda ka ahaanshaha ciqaabta jirka, go'doonka khasabka ah iyo xannibaad kasta oo jireed ama kiimiko ah oo aan loo baahnayn daawaynta calaamadaha caafimaad ee qofka degan.
2. Xaruntu waa inay:
 - a. Aan isticmaalin xadgudub afka, maskaxda, galmada, ama jirka, ciqaabta jirka, ama go'doonka khasabka ah;
 - b. Hubi in qofka degan uu ka xor yahay xannibaadaha jireed ama kiimiko ee lagu soo rogay ujeedooyin edbin ama fududeyn, kuwaas oo aan loo baahnayn daawaynta calaamadaha caafimaad ee qofka degan. Marka xannibaad loo baahdo, xaruntu waa inay isticmaasho ikhtiyaarka ugu yar ee xaddidan muddada ugu gaaban, isla markaana diiwaangeliso dib-u-eegis joogto ah oo ku saabsan baahida xannibaadda.
3. *Dadka Deggan waa inay ka xor ahaadaan xadgudubka sida lagu qeexay Xeerka Ilaalinta Dadka Waayeelka ah ee Minnesota. Xadgudub" wuxuu ka dhigan yahay dhaqanka lagu sharaxay Xeerarka [Minnesota 626.5572 Subdivision 15 \(https://www.revisor.mn.gov/statutes/cite/626.5572\)](https://www.revisor.mn.gov/statutes/cite/626.5572), ama ula kac iyo aan caafimaad ahayn ku keenista xanuun jireed ama dhaawac, ama hab-dhaqan joogto ah oo loogu talagalay inuu keeno walbahaar maskaxeed ama shucuureed.*

Xannibaadaha

1. Dadka Deggan ee awood leh ee xarunta kalkaalisada, xubnaha qoyska ee Dadka Deggan aan awoodda lahayn, iyo ilaaliyeyaasha sharci ahaan loo magacaabay, mas'uuliyiinta, iyo wakiillada daryeelka caafimaadka sida lagu qeexay qaybta 145C.01, waxay xaq u leeyihiin inay codsadaan oo oggolaadaan isticmaalka xannibaad jireed si loo daweeyo calaamadaha caafimaad ee qofka degan.
2. Marka la helo codsi xannibaad jireed, xarunta kalkaalisada waa inay ku wargelisaa qofka degan, xubin qoys, ama wakiil sharci ah beddelka iyo khataraha la xiriira isticmaalka xannibaadda jireed. Xarunta kalkaalisada waa inay siiso qofka degan xannibaad jireed oo keliya marka la helo foom oggolaansho oo la saxiixay oo oggolaanaya isticmaalka xannibaadda iyo amar qoraal ah oo ka yimid dhakhtarka daryeelka oo ku jira bayaan iyo go'aanno ku saabsan calaamadaha caafimaad isla markaana qeexaya xaaladaha lagu isticmaali doono xannibaadaha.
3. Xarunta kalkaalisada bixisa xannibaad hoos yimaada cutubka 2 waa inay:
 - a. Diiwaangelisaa in habraacyada lagu sharaxay cutubkaas la raacay;
 - b. Kormeerka isticmaalka xannibaadda ee qofka degan; iyo
 - c. Si joogto ah, iyadoo lala tashanayo qofka degan, qoyska, iyo dhakhtarka daryeelka, dib-u-eeg baahida qofka degan ee xannibaadda.
4. Xarunta kalkaalisada looma soo rogi karo ganaaxyo, ciqaab lacageed, ama tallaabooyin kale oo kormeer gobol ama federaal ah oo keliya natiijada oggolaanshaha isticmaalka xannibaad jireed sida lagu oggolaaday

qaybtaan. Waxba qaybtaan kama hor istaagi karaan guddoomiyaha inuu qaado tallaabo lagu ilaalinayo caafimaadka iyo badbaadada qofka degan haddii:

- a. Isticmaalka xannibaadda uu khatar geliyay caafimaadka iyo badbaadada qofka degan; iyo
 - b. Xarunta kalkaalisada ay ku guuldareysatay qaadashada tallaabooyin macquul ah oo lagu ilaalinayo caafimaadka iyo badbaadada qofka degan.
5. Ujeedooyinka qaybtaan, "calaamadaha caafimaad" waxaa ku jira:
- a. Walwal ku saabsan badbaadada jireed ee qofka degan; iyo
 - b. Baahiyo jireed ama maskaxeed oo uu muujiyay qofka degan. Cabsi uu qofka degan ka qabo dhicitaanka waxay noqon kartaa saldhig calaamad caafimaad.
 - c. Amar qoraal ah oo ka yimid dhakhtarka daryeelka oo ku jira bayaan iyo go'aanno ku saabsan calaamadaha caafimaad waa caddeyn ku filan baahida caafimaad ee xannibaadda jireed.
6. Marka la go'aaminayo u hoggaansanaanta xarunta kalkaalisada ee heerarka gobolka iyo federaalka ee isticmaalka xannibaadaha jireed, guddoomiyaha caafimaadka waxaa ku xiran bayaannada iyo go'aannada ku jira amarka dhakhtarka daryeelka ee ku saabsan calaamadaha caafimaad. Ujeedooyinka amarkan, "calaamadaha caafimaad" waxaa ku jira codsi uu sameeyay qofka degan awood leh, xubin qoys oo qofka degan aan awood lahayn, ama ilaaliye sharci ahaan loo magacaabay, mas'uul, ama wakiil daryeel caafimaad sida lagu qeexay qaybta 145C.01, in xaruntu bixiso xannibaad jireed si loo kordhiyo badbaadada jireed ee qofka degan.

Gelitaanka, Wareejinta, iyo Fasaxa

1. Siyaasadda gelitaanka.
 - a. Xaruntu waa inay dejiso oo fuliso xeer gelitaan.
 - b. Xaruntu waa inay:
 - i. Aan ka codsan ama ka dalban Dadka Deggan ama Dadka Deggan mustaqbalka inay ka tanaasulaan xuquuqdooda sida lagu qeexay qaybtaan iyo sharciyada gobolka, federaalka ama deegaanka ee ruqsadda ama shahaadada, oo ay ku jiraan laakiin aan ku koobnayn xuquuqdooda Medicare ama Medicaid; iyo
 - ii. Aan ka codsan ama ka dalban dammaanad af ama qoraal ah in Dadka Deggan ama Dadka Deggan mustaqbalka aanay u qalmin, ama aanay codsan doonin, faa'iidooyinka Medicare ama Medicaid.
 - iii. Aan ka codsan ama ka dalban Dadka Deggan ama Dadka Deggan mustaqbalka inay ka tanaasulaan masuuliyadda suurtagalka ah ee xarunta ee khasaaraha hantida shakhsiyeed.
 - c. Xaruntu ma codsan karto ama ma dalban karto dammaanad lacag bixineed oo dhinac saddexaad ah si loogu oggolaado gelitaanka, gelitaanka degdegga ah, ama sii joogitaanka xarunta. Si kastaba ha ahaatee, xaruntu waxay codsan kartaa oo dalban kartaa wakiilka qofka degan ee sharci ahaan u heli kara dakhliga ama kheyraadka qofka degan ee loo isticmaali karo bixinta daryeelka xarunta inuu saxiixo heshiis, isagoo aan qaadani masuuliyad dhaqaale shakhsiyeed, si uu uga bixiyo lacagta xarunta dakhliga ama kheyraadka qofka degan.

- d. Haddii qofku u qalmo Medicaid, xarunta kalkaalisada waa inaanay dallacin, codsan, aqbalin, ama qaadan, marka laga reebo lacagta kale ee looga baahan yahay qorshaha Gobolka, wax hadiyad, lacag, deeq, ama wax kale oo loo arko shuruud gelitaanka, gelitaanka degdegga ah, ama sii joogitaanka xarunta. Si kastaba ha ahaatee,
 - i. Xarunta kalkaalisada waxay dallaci kartaa qofka degan u qalma Medicaid alaabta iyo adeegyada uu codsaday oo uu helay, kuwaas oo aan lagu qeexin qorshaha Gobolka inay ku jiraan adeegyada xarunta kalkaalisada, ilaa xaruntu bixiso ogeysiis sax ah oo ku saabsan helitaanka iyo kharashka adeegyadaas Dadka Deggan, isla markaana aanay gelitaanka ama sii joogitaanka qofka degan ku xirin codsiga iyo helitaanka adeegyadaas dheeraadka ah; iyo
 - ii. Xarunta kalkaalisada waxay codsan kartaa, aqbali kartaa, ama qaadan kartaa deeq samafal, diin, ama gargaarka bulshada oo ka yimaada urur ama qof aan xiriir la lahayn qofka degan u qalma Medicaid ama qofka degan mustaqbalka, laakiin kaliya ilaa heerka deeqda aanay noqon shuruud gelitaanka, gelitaanka degdegga ah, ama sii joogitaanka xarunta ee qofka degan u qalma Medicaid.
 - e. Gobollada ama qaybaha siyaasadeed waxay adeegsan karaan heerar gelitaan oo adag oo hoos yimaada sharciyada Gobolka ama deegaanka marka loo eego kuwa lagu qeexay qaybtaan, si loo mamnuuco takooridda dadka xaqa u leh Medicaid.
 - f. Xarunta kalkaalisada waa inay shaaciso oo siiso qofka degan ama qofka degan mustaqbalka ogeysiis ku saabsan astaamaha gaarka ah ama xaddidaadaha adeegga xarunta ka hor waqtiga gelitaanka.
 - g. Xarunta kalkaalisada oo ah qayb isku dhafan oo gaar ah waa inay ku shaaciso heshiiska gelitaanka qaab dhismeedkeeda jireed, oo ay ku jiraan goobaha kala duwan ee qaybta isku dhafan ka kooban tahay, isla markaana waa inay qeexdaa xeerarka khuseeya beddelka qolalka ee goobaha kala duwan.
2. Helitaan siman oo daryeel tayo leh.
 - a. Xaruntu waa inay dejiso, ilaaliso oo fuliso xeerar iyo dhaqammo isku mid ah oo ku saabsan wareejinta iyo fasaxa, iyo bixinta adeegyada dhammaan dadka iyadoon loo eegin halka lacagta laga bixiyo.
 - b. Xaruntu waxay dallaci kartaa lacag kasta oo adeegyada la siiyo Dadka Deggan aan Medicaid ahayn ilaa sharciga gobolka uu xaddido iyo waafaqsan shuruudaha ogeysiiska ee sharaxaya kharashyada; iyo
 - c. Gobolka looma baahna inuu bixiyo adeegyo dheeraad ah oo ku saabsan qofka degan marka laga reebo adeegyada lagu bixiyo qorshaha Gobolka.
 3. Wareejinta iyo fasaxa—Dadka Deggan looma wareejin karo ama looma fasaxi karo si aan nidaam lahayn.

Dadka Deggan waa in qoraal lagu wargeliyaa fasaxa ama wareejinta la soo jeediyay iyo sababtiisa ugu dambayn 30 maalmood ka hor fasaxa xarunta iyo toddoba maalmood ka hor wareejinta qol kale oo xarunta ah. Ogeysiiskan wuxuu ku jiraa xuquuqda qofka degan ee ka hortagga tallaabada la soo jeediyay, oo ay ku jiraan cinwaanka iyo lambarka telefoonka Ombudsman-ka Daryeelka Muddo-dheer waafaqsan Xeerka Waayeelka Mareykanka. Qofka degan, oo xuquuqdan lagu wargeliyay, wuxuu dooran karaa inuu ku guuro ka hor inta aan muddada ogeysiiska dhammaan. Muddada ogeysiiska waa la gaabin karaa xaaladaha ka baxsan gacanta xarunta kalkaalisada ama hoyga daryeelka, sida go'aanka dib-u-eegista isticmaalka, hoyga Dadka Deggan cusub ee la geliyay, isbeddelka barnaamijka caafimaadka ama daawaynta qofka degan, daryeelka qofka degan ama Qof kale oo Deggan, ama aan la bixin kharashka joogitaanka ilaa barnaamijka dadweynaha ama barnaamijyada bixiyo daryeelka qofka degan ay

mamnuucaan, sida lagu diiwaangeliyay diiwaanka caafimaadka. Xarunta kalkaalisada ama hoyga daryeelka waa inay sameeyaan dadaal macquul ah si ay u hoyaan Dadka Deggan cusub iyada oo aan la carqaladeyn qolka loo qoondeeyay.

Qodobo dheeraad ah ayaa khuseyn kara marka Dadka Deggan la rarayo xaaladaha xarunta oo la xiro, la dhimo, ama hawlgalka la beddelo.

a. Shuruudaha xarunta:

- i. Xaruntu waa inay u oggolaataa qofka degan inuu ku sii jiro xarunta, oo aan la wareejin ama laga fasixin xarunta ilaa:
 1. Wareejinta ama fasaxa ay lagama maarmaan u tahay daryeelka qofka degan oo baahiyihiisa aan lagu dabooli karin xarunta;
 2. Wareejinta ama fasaxa ay ku habboon tahay sababtoo ah caafimaadka qofka degan si fiican ayuu u soo hagaagay oo aanu u baahnayn adeegyada xarunta;
 3. Badbaadada dadka ku jira xarunta khatar ayay ku jirtaa sababo la xiriiira xaaladda caafimaad ama dhaqanka qofka degan;
 4. Caafimaadka dadka ku jira xarunta si kale ayaa khatar loogu gelin lahaa;
 5. Qofka degan ayaa ku guuldareystay, ka dib ogeysiis macquul ah oo ku habboon, inuu bixiyo kharashka joogitaanka xarunta (ama uu ku daboolo Medicare ama Medicaid). Aan-bixin khuseeya haddii qofka degan uusan gudbin waraaqaha lagama maarmaanka ah ee lacag bixinta dhinac saddexaad ama ka dib marka dhinaca saddexaad, oo ay ku jiraan Medicare ama Medicaid, diido sheegashada oo qofka degan diido inuu bixiyo kharashka joogitaanka. Qofka degan oo u qalma Medicaid ka dib gelitaanka xarunta, xaruntu waxay dallaci kartaa qofka degan oo keliya kharashyada la oggol yahay ee Medicaid; ama
 6. Xaruntu way joojisaa hawlgalka.
- ii. Xaruntu ma wareejin karto ama ma fasixi karto qofka degan inta racfaanku socdo, marka qofka degan uu isticmaalo xuquuqdiisa racfaanka ogeysiiska wareejinta ama fasaxa, ilaa fasax la'aanta ama wareejin la'aanta ay khatar geliso caafimaadka ama badbaadada qofka degan ama dadka kale ee xarunta. Xaruntu waa inay diiwaangelisaa khatarta ay keeni karto fashilka wareejinta ama fasaxa.

b. Diiwaangelin. Marka xaruntu wareejiso ama fasaxdo qofka deggan xaaladaha lagu qeexay, xaruntu waa inay hubisaa in wareejinta ama fasaxa lagu diiwaangeliyo diiwaanka caafimaadka qofka deggan isla markaana macluumaad ku habboon loo gudbiyo hay'adda caafimaadka qaadata ama bixiyaha.

- i. Diiwaangelinta diiwaanka caafimaadka qofka degan waa inay ku jirtaa:
 1. Sababta wareejinta.
 2. Baahida gaarka ah ee qofka degan aan lagu dabooli karin, isku dayada xarunta ee daboolidda baahida qofka degan, iyo adeegga laga heli karo xarunta qaadata si loo daboolo baahidaas.
- ii. Diiwaangelinta loo baahan yahay waa inay sameeyaan:

COMBINED FEDERAL AND STATE BILL OF RIGHTS

1. Dhakhtarka qofka degan marka wareejinta ama fasaxa ay lagama maarmaan tahay hoos yimaada cutubka 3, a, l, 1 iyo 2 ee qaybtaan; iyo
 2. Dhakhtar marka wareejinta ama fasaxa ay lagama maarmaan tahay hoos yimaada cutubka 3, a, i, 3 iyo 4 ee qaybtaan.
- iii. Macluumaadka la siiyo bixiyaha qaata waa inuu ugu yaraan ku jiraa waxyaabaha soo socda:
1. Xogta xiriirka ee dhakhtarka mas'uulka ka ah daryeelka qofka degan.
 2. Macluumaadka wakiilka qofka degan oo ay ku jirto xogta xiriirka.
 3. Macluumaadka tilmaamaha hore.
 4. Dhammaan tilmaamaha gaarka ah ama taxaddarrada daryeelka socda, sida ku habboon.
 5. Yoolalka qorshaha daryeelka dhammaystiran.
 6. Dhammaan macluumaadka kale ee lagama maarmaanka ah, oo ay ku jirto nuqulka soo koobidda fasaxa qofka degan, iyo dukumentiyada kale oo khuseeya, si loo hubiyo kala-guur daryeel oo ammaan ah oo wax ku ool ah.
- c. Ogeysiis ka hor wareejinta. Ka hor inta xaruntu wareejin ama fasaxin qofka degan, xaruntu waa inay:
- i. qofka degan Ku wargelisaa qofka degan iyo wakiillada qofka degan wareejinta ama fasaxa iyo sababaha guuritaanka qoraal ahaan iyo luqad iyo hab ay fahmaan. Xaruntu waa inay nuqulka ogeysiiska u dirtaa wakiil ka tirsan Xafiiska Ombudsman-ka Daryeelka Muddo-dheer ee Gobolka;
 - ii. Diiwaangeli sababaha wareejinta ama fasaxa diiwaanka caafimaadka qofka degan; iyo
 - iii. Ku dar ogeysiiska waxyaabaha lagu sharaxay qaybtaan.
- d. Waqtiga ogeysiiska.
- i. Marka laga reebo sida lagu qeexay, ogeysiiska wareejinta ama fasaxa ee looga baahan yahay qaybtaan waa in xaruntu sameyso ugu yaraan 30 maalmood ka hor inta aan qofka degan la wareejin ama la fasixin.
 - ii. Ogeysiiska waa in la sameeyaa sida ugu macquulsan ka hor wareejinta ama fasaxa marka:
 1. Badbaadada dadka ku jira xarunta khatar ku jirto;
 2. Caafimaadka dadka ku jira xarunta khatar ku jirto;
 3. Caafimaadka qofka degan si fiican u soo hagaago si uu u oggolaado wareejin ama fasax degdeg ah;
 4. Wareejin ama fasax degdeg ah ayaa loo baahan yahay sababo la xiriira baahiyaha caafimaad ee degdegga ah ee qofka degan, hoos yimaada cutubka; ama
 5. Qofka degan kuma noolaan xarunta muddo 30 maalmood ah.
- e. Waxyaabaha ku jira ogeysiiska. Ogeysiiska qoraalka ah ee lagu qeexay qaybtaan waa inuu ku jiraa waxyaabaha soo socda:
- i. Sababta wareejinta ama fasaxa;

- ii. Taariikhda dhaqan-galka wareejinta ama fasaxa;
 - iii. Goobta uu qofka degan lagu wareejiyo ama laga fasaxo;
 - iv. Bayaan ku saabsan xuquuqda racfaanka ee qofka degan, oo ay ku jiraan magaca, cinwaanka (boostada iyo iimaylka), iyo lambarka telefoonka hay'adda qaadata codsiyadaas; iyo
 - v. Macluumaad ku saabsan sida loo helo foomka racfaanka iyo caawinta buuxinta foomka iyo gudbinta codsiga dhageysiga racfaanka;
 - vi. Magaca, cinwaanka (boostada iyo iimaylka) iyo lambarka telefoonka ee Xafiiska Ombudsman-ka Daryeelka Muddo-dheer ee Gobolka;
 - vii. Dadka Deggan ee xarunta kalkaalisada qaba naafo maskaxeed iyo horumarineed ama naafo la xiriirta, cinwaanka boostada iyo iimaylka iyo lambarka telefoonka hay'adda mas'uulka ka ah ilaalinta iyo u doodista dadka qaba naafo horumarineed; iyo
 - viii. Dadka Deggan ee xarunta kalkaalisada qaba xanuun maskaxeed ama naafo la xiriirta, cinwaanka boostada iyo iimaylka iyo lambarka telefoonka hay'adda mas'uulka ka ah ilaalinta iyo u doodista dadka qaba xanuunka maskaxda sida lagu aas aasay Xeerka Ilaalinta iyo U doodista Dadka Cudurka Maskaxda qaba.
- f. Isbeddellada ogeysiiska. Haddii macluumaadka ku jira ogeysiiska uu isbeddelo ka hor inta aan la fulin wareejinta ama fasaxa, xaruntu waa inay cusboonaysiisaa dadka helay ogeysiiska sida ugu macquulsan marka macluumaadka la cusboonaysiiyay la helo.
 - g. Hagrid wareejin ama fasax. Xaruntu waa inay siiso oo diiwaangeliso diyaarinta iyo hagrid ku filan Dadka Deggan si loo hubiyo wareejin ama fasax ammaan ah oo nidaamsan oo ka baxa xarunta. Hagidan waa in lagu bixiyo qaab iyo hab uu qofka degan fahmi karo.
 - h. Ogeysiis hore oo ku saabsan xiritaanka xarunta. Marka xarunta la xirayo, qofka maamule ka ah xarunta waa inuu bixiyo ogeysiis qoraal ah ka hor xiritaanka soo socda oo loo diro Hay'adda Kormeerka Gobolka, Xafiiska Ombudsman-ka Daryeelka Muddo-dheer ee Gobolka, Dadka Deggan ee xarunta, iyo wakiillada qofka degan, iyo sidoo kale qorshaha wareejinta iyo raridda ku filan ee Dadka Deggan.
 - i. Isbeddelka qolalka ee qayb isku dhafan oo gaar ah. Isbeddelka qolalka ee xarun ah qayb isku dhafan oo gaar ah waxay ku xiran yihiin shuruudaha waana inay ku koobnaadaan guuritaanka gudaha dhismaha gaarka ah ee uu ku nool yahay qofka degan, ilaa qofka degan si ikhtiyaari ah u oggolaado inuu u guuro goob kale oo qaybta isku dhafan ah.
4. Ogeysiiska xeerka haynta sariirta iyo soo noqoshada:
- a. Ogeysiis ka hor wareejinta. Ka hor inta xarunta kalkaalisada ay wareejiyo qofka degan isbitaal ama qofka degan uu baxo fasax daaweyn, xarunta kalkaalisada waa inay siiso macluumaad qoraal ah qofka degan ama wakiilka qofka degan oo qeexaya:
 - i. Muddada xeerka haynta sariirta ee gobolka, haddii ay jirto, inta lagu oggol yahay qofka degan inuu ku soo laabto oo uu dib ugu noolaado xarunta kalkaalisada;
 - ii. Siyaasadda lacag bixinta sariirta kaydka ee qorshaha gobolka, haddii ay jirto;
 - iii. Xeerarka xarunta kalkaalisada ee ku saabsan muddada haynta sariirta, oo waafaqsan qaybtaan, oo u oggolaanaya qofka degan inuu ku soo laabto; iyo

- iv. Macluumaadka lagu qeexay qaybtaan.
 - b. Ogeysiiska haynta sariirta marka la wareejiyo. Waqtiga wareejinta qofka degan ee isbitaal ama fasax daaweyn, xarunta kalkaalisada waa inay siiso qofka degan iyo wakiilka qofka degan ogeysiis qoraal ah oo qeexaya muddada xeerka haynta sariirta.
5. U oggolaanshaha Dadka Deggan inay ku soo laabtaan xarunta.
- a. Xaruntu waa inay dejiso oo raacdo xeer qoraal ah oo ku saabsan u oggolaanshaha Dadka Deggan inay ku soo laabtaan xarunta ka dib marka la dhigo isbitaal ama loo diro fasax daaweyn. Siyaasaddu waa inay bixisaa waxyaabaha soo socda.
 - i. qofka degan, oo isbitaal ama fasaxa daaweyntu ka badan yahay muddada haynta sariirta ee qorshaha Gobolka, wuxuu ku soo laabanayaa xarunta qolkoodii hore haddii uu jiro ama isla markiiba marka sariir ka banaanaato qol wadaag ah haddii qofka degan
 - 1. U baahan yahay adeegyada ay bixiso xarunta; iyo
 - 2. U qalma adeegyada kalkaalisada xirfadda leh ee Medicare ama adeegyada xarunta kalkaalisada ee Medicaid.
 - ii. Haddii xaruntu go'aamiso in qofka degan oo la wareejiyay iyadoo la filayo inuu ku soo laabto xarunta uusan ku soo laaban karin xarunta, xaruntu waa inay u hoggaansanto shuruudaha sida ay khuseeyaan fasaxyada.
 - b. Gelitaan mar labaad oo qayb isku dhafan oo gaar ah. Marka xarunta uu ku soo laabto qofka degan ay tahay qayb isku dhafan oo gaar ah, qofka degan waa in loo oggolaadaa inuu ku soo laabto sariir banaan oo ku taal goobta gaarka ah ee qaybta isku dhafan ee uu hore ugu noolaa. Haddii sariir aan laga heli karin goobtaas waqtiga soo noqoshada, qofka degan waa in la siiyo ikhtiyaarka inuu ku soo laabto goobtaas marka sariir ka banaanaato.

Kheyraadka

U doodista

URURKA HORMARINTA TAYADA DARYEELKA EE KU SALAYSAN QOFKA IYO QOYSKA EE KA FAA'IIDEYSTA MEDICARE

Commence Health (hore LIVANTA LLC)
BFCC-QIO Program
Commence Health
PO Box 2687 Virginia Beach, VA 23450
1-888-524-9900, TTY 7-1-1

GARGAARKA SHARCIGA EE MID-MINNESOTA/XARUNTA SHARCIGA NAFAQADA MINNESOTA

111 N. Fifth St.

Suite 100

Minneapolis, MN 55403

Khadka Gelitaanka: 1-877-696-6529 Xarunta Sharciga

Naafada Minnesota: 1-800-292-4150

Macluumaad: info@mylegalaid.org

XAFIISKA OMBUDSMAN-KA DARYEELKA MUDDO-DHEER

PO Box 64971

St. Paul, MN 55164-0971

1-800-657-3591 ama 651-431-2555 (metro)

[Xafiiska Ombudsman-ka Daryeelka Muddo-dheer https://mn.gov/ooltc/](https://mn.gov/ooltc/)

MBA.OOLTC@state.mn.us

XAFIISKA OMBUDSMAN-KA CAAFIMAADKA MASKAXDA IYO NAFAQADA HORUMARINTA

121 7th Place East Metro Square Building

St. Paul, MN 55101-2117

1-800-657-3506 ama 651-757-1800 (metro)

Ombudsman.mhdd@state.mn.us

WADOOYINKA WAAYEELKA MINNESOTA/GOLOHA WAAYEELKA MINNESOTA (MBA) (hore SENIOR LINKAGE LINE)

540 Cedar St.

St. Paul, MN 55155

1-800-333-2433

aging.pathways@state.mn.us

Medicaid

WAAXDA ADEEGYADA AADANAHA MINNESOTA (Musuqmaasuqa iyo Xadgudubka Medicaid – arrimaha lacag bixinta) Adeegyada Kormeerka iyo Daacadnimada

PO Box 64982

St Paul, MN 55164-0982

1-800-657-3750 ama 651-431-2650 (metro)

DHS.SIRS@state.mn.us

Sahrcidejin

XARUMAHA ADEEGYADA MEDICAID/MEDICARE (CMS)

Xafiiska Hawlgalka Barnaamijka iyo Ka-qaybgalka Deegaanka

7500 Security Boulevard, Mail Stop DO-01-40

Baltimore, Maryland 21244-1850

ROCHIORA@cms.hhs.gov

XARUNTA WAR-GUDBINTA XADGUDUBKA DADKA WAAYEELKA MINNESOTA (MAARC)

1-844-880-1574

[Ilaalinta dadka waaweyn / Waaxda Adeegyada Aadanaha Minnesota Adeegyada Ilaalinta Dadka Waaweyn ee Minnesota \(https://mn.gov/dhs/people-we-serve/seniors/services/adult-protection/\)](https://mn.gov/dhs/people-we-serve/seniors/services/adult-protection/)

Waaxda Caafimaadka Minnesota

Xafiiska Cabashooyinka Xarunta Caafimaadka

(651) 201-4200 / 1-800-369-7994

health.ohfc-complaints@state.mn.us

Cinwaanka Boostada:

Waaxda Caafimaadka Minnesota

Xafiiska Cabashooyinka Xarunta Caafimaadka

P.O. Box 64970

St. Paul, MN 55164-0970

Waaxda Caafimaadka Minnesota

Qaybta Xeerarka Caafimaadka

PO Box 64900

St. Paul, MN 55164-0900

651-201-4200

health.fpc-licensing@state.mn.us

www.health.state.mn.us

03/20/2026

Si aad u hesho macluumaadkan qaab kale, wac: 651-201-4200.